

sikkens

Stimuleringsfonds voor Architectuur

BNA

grafisch ontwerp: Studio Daad 's-Hertogenbosch

ONTWERP EEN FEESTPOORT EN WIN EEN BALLONVAART VOOR JULLIE HELE TEAM!

Als je tegenwoordig vanuit Vught in de richting van Den Bosch loopt, zou je in eerste instantie niet zeggen dat op het Heetmanplein vroeger de belangrijkste poort van de stad heeft gestaan: de Vughterpoort. Waar nu het autoverkeer van alle kanten langs de Bossche binnenstad scheurt, kwamen hier vroeger via de Vughterpoort mensen en goederen de stad binnen. Van de oude Vughterpoort is allang niets meer te zien, maar de resten van de poort zijn onder de grond nog wél aanwezig.

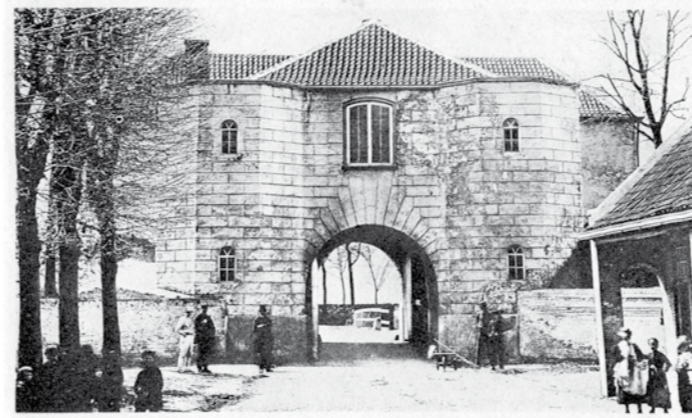
DEELOPDRACHT 1

Hieronder zie je foto's met daarop fragmenten van gebouwen in de buurt van het Heetmanplein. Ga er een kijkje nemen en zoek uit, om welke gebouwen het gaat!

GESCHIEDENIS

De Vughterpoort is oorspronkelijk in de middeleeuwen rond 1400 gebouwd, als onderdeel van de vestingwerken van Den Bosch. In die tijd werd de Vughterpoort ook wel Pleckeport genoemd. Dat kwam, omdat de grote poort allerlei spitse torens en puntaken had (piek is een oud woord voor punt, denk maar aan de piek van de kerstboom!). Dit is eigenlijk het enige dat we weten. Verder weten we niet hoe deze poort er precies heeft uitgezien; er zijn namelijk nauwelijks tekeningen uit die tijd bewaard gebleven, waar de Vughterpoort goed op staat. Jammer genoeg werd een groot deel van de Vughterpoort in latere tijden zwaar beschadigd bij een aanval op de stad. Toen werd besloten, om de puntaken en torens af te breken. Hieronder staat een foto van de Vughterpoort uit het eind van de negentiende eeuw. Zoals je kunt zien, is het een nogal saai, donker en lompe bouwwerk geworden. Bijna een ruïne! Misschien dat dat de reden is geweest, dat de Vughterpoort in 1891 uiteindelijk helemaal is gesloopt.

EEN NIEUWE FEESTPOORT

Veel mensen in Den Bosch vinden het jammer, dat de Vughterpoort er tegenwoordig niet meer is. Al jarenlang zijn er ideeën, om een nieuwe poort terug te bouwen op het tegenwoordige Heetmanplein. Maar dit betekent niet dat zo'n nieuwe poort helemaal hetzelfde moet zijn als vroeger! In de middeleeuwen was de Vughterpoort bedoeld, om vijanden uit de stad te houden, bezoekers te controleren en tol te heffen. Maar is dat nog van deze tijd? Tegenwoordig hoeven we geen mensen meer weg te houden uit de stad. Den Bosch is namelijk de meest gastvrije stad van Nederland! Daarom zou de nieuwe poort een soort feestpoort moeten zijn, een plek waar mensen samenkomen en leuke dingen kunnen doen: het gezicht van de stad naar de omgeving, een visitekaartje van Den Bosch!

DEELOPDRACHT 2

Hieronder staan enkele foto's van poorten. Sommige van deze poorten zijn bedoeld ter verdediging van de stad. Andere zijn juist gebouwd ter ere van een feestdag, belangrijke gebeurtenis of gewoon voor de lol. Kun je de foto's indelen in stadspoorten en feestpoorten?

Zoek op internet nog meer foto's van feestpoorten, en maak een collage. Laat hiermee zien, hoe jij denkt dat een feestpoort eruit moet zien!

Je kunt ook woorden in je collage opnemen! Welke woorden vind je het beste passen bij feestpoorten? Gebruik de woorden die hieronder staan, of verzin er zelf nog meer bij:

- Sterk - Vrolijk - Stevig - Streng - Controle - Oud - Modern
- Dik - Hek - Uitnodigen - Plein - Wachtrij - Rand van de stad
- Open - Dicht - Goed zichtbaar.

3 ONTWERP EEN FEESTPOORT ALS NIEUWE TOEGANG VAN DEN BOSCH!

In deze ontwerprijvraag ontwerpen jullie een feestpoort als nieuwe toegang van de stad Den Bosch. Van jullie ontwerp maken jullie een maquette. Jullie mogen zelf verzinnen, wat er in en rondom de feestpoort gebeurt, maar het moet wel iets te maken hebben met gastvrijheid, plezier en feest. Het zou heel leuk zijn, als je aan de buitenkant van de maquette kunt zien, wat er precies in de feestpoort gebeurt!

De roerhoutjes die jullie van je docent hebben gekregen, vormen het belangrijkste materiaal van de maquette. Hiermee maak je de draagconstructie van je gebouw. Bedenk hoe je de losse roerhoutjes kunt verbinden en hoe deze samen een sterke constructie vormen. Overleg met elkaar, hoe de poort stevig in elkaar gezet kan worden. De aankleding van je maquette, zoals de vloeren, ramen en misschien zelfs het meubilair, mag je van materialen naar keuze maken. Hierbij kun je denken aan oude melkpakken, hout, papier, kranten, of wat je maar wilt. Zorg er wel voor, dat de draagconstructie van roerhoutjes goed zichtbaar blijft.

LET BIJ HET MAKEN VAN HET ONTWERP EN DE MAQUETTE OP DE VOLGENDE SPELREGELS EN TIPS:

- Lees eerst de opgaven rustig door, voordat je de grondplaat in elkaar zet.
- De achterkant van deze lesbrief vormt de grondplaat van jullie maquette. Op de grondplaat is een weg afgebeeld, met daarop, op de witte arcering, de plek waarbinnen jullie de feestpoort gaan bouwen.
- Direct op de grondplaat mag je alleen binnen de witte arcering bouwen. Je hoeft deze ruimte niet helemaal te bebouwen: kleiner mag natuurlijk ook!
- Het is de bedoeling, dat je een poortgebouw maakt. Je moet dus over de weg heen bouwen, maar je moet in het midden een doorgang vrijhouden op de plek van de weg.
- De hoogte van de poort maakt niet uit!

- De doorgang in de poort is minstens zo breed als de weg zelf. De hoogte van de doorgang bepalen jullie zelf! Houd rekening met verkeer (auto's, vrachtwagens, bussen, fietsers, voetgangers) dat door de poort heen moet.
- De schaal van de poort is 1:50. Dit betekent, dat één centimeter in jullie maquette in werkelijkheid 50 centimeter (een halve meter) is.
- Schrijf een korte toelichting bij het ontwerp (maximaal 1 A4'tje) en geef jullie maquette een leuke naam!
- Op elk onderdeel dat je inlevert plak je een sticker met de naam van jullie docent, klas, ontwerp en natuurlijk de namen van iedereen in jullie team. De naamstickers krijg je van jullie docent.
- Maak de maquette stevig, zodat hij niet beschadigt bij het vervoeren. Overleg even met je docent, hoe je dit het beste kunt doen.

Wen julle heel veel succes met het ontwerpen van de nieuwe feestpoort. Maak een geweldige maquette van jullie poort en win een ballonvaart voor jullie hele team!

WAT VINDT DE JURY BELANGRIJK?

- **Originaliteit:** wat is het interessantste, meest verrassende ontwerp?
- **Feestpoort:** is er een vrolijke poort gemaakt, waar mensen welkom zijn?
- **Programma:** wat gaat er in jullie feestpoort gebeuren, en op welke manier is dat aan de poort te zien?
- **Constructie:** zijn de roerhoutjes op een slimme manier als constructie van de poort gebruikt?
- **Presentatie:** ziet de maquette er mooi en verzorgd uit?

DE GRONDPLAAT

De grondplaat bevat een achtergrond met de 'skyline' van Den Bosch. Om deze achtergrond rechtverreind te laten staan kun je de staander hiernaast natekenen op karton, uitsnijden en aan de achterkant plakken.

Maak er twee en plak de staanders links en rechts zo ver mogelijk aan de rand van het papier.

BENODIGDHEDEN

